

Rijksdienst voor Ondernemend
Nederland

Golfstaten op zoek naar waterkennis

In opdracht van het ministerie van Economische Zaken

*>> Duurzaam, Agrarisch, Innovatief
en Internationaal ondernemen*

Lokaal netwerk

Golfstaten op zoek naar waterkennis

Efficiënt gebruik van water en het terugdringen van verliezen in de voedselketen staan hoog op de prioriteitenlijst van de overheden in de Golfstaten. Nederlandse bedrijven kunnen zeker een bijdrage leveren aan de realisering van deze doelen. Een aantal Nederlandse ondernemers is al actief in de regio.

De landbouwsector in de Golfstaten en in het bijzonder in Saoedi-Arabië is in transitie. Hier wordt nog veel landbouw bedreven op een niet-duurzame manier. Excessief watergebruik is aan de orde van de dag. Voor irrigatie wordt grondwater gebruikt en deze praktijk leidt tot uitputting van ondergrondse waterbronnen.

Beleid van de overheid

Het voedselzekerheidsbeleid van de overheid is gericht op een efficiënter watergebruik, diversificatie van teelten en terugdringing van voedselverliezen.

Duurzame landbouw is nog relatief nieuw in de Golfstaten, in Saoedi-Arabië bijvoorbeeld werd hier pas aan het einde van de vorige eeuw goed over nagedacht door de overheid. Maar liefst 85% van alle zoetwater wordt hier gebruikt door de landbouwsector. De vraag naar kennis over waterefficiënte landbouwmethoden is dus hoog. Nederlandse bedrijven zijn hierin al actief en de vooruitzichten op verdere samenwerking in de regio zijn gunstig. Dit is dan ook speerpunt voor het agro-food team van het ministerie van Economische Zaken in deze regio.

Gesloten kassystemen

Een actueel voorbeeld van samenwerking tussen de Golfstaten en Nederland is de introductie van Nederlandse hightech kassystemen. Wageningen UR heeft het Estidamah Project in Riyadh en de Bani Yas Greenhouses in Abu Dhabi ontworpen. Beide kassystemen zijn door Nederlandse kassenbouwers neergezet.

Tot nu toe zijn zogeheten pad-and-fan kassen populair in de Golfregio. Hierbij wordt vochtige lucht aangezogen en door de kas getrokken. Daarbij gaat veel kostbaar water verloren.

Met gesloten kassystemen kan het watergebruik tot 5% worden gereduceerd. Bovendien leiden zulke systemen tot een forse productietoename (zie fig. 1), vooral door de hoge lichtintensiteit in de regio. Voorwaarde is wel dat de hoge temperaturen gecontroleerd kunnen worden. Ondanks de hoge investeringen en het hogere energieverbruik kunnen gesloten kassystemen een belangrijke bijdrage leveren aan de modernisering van agrarische sector in de Golf.

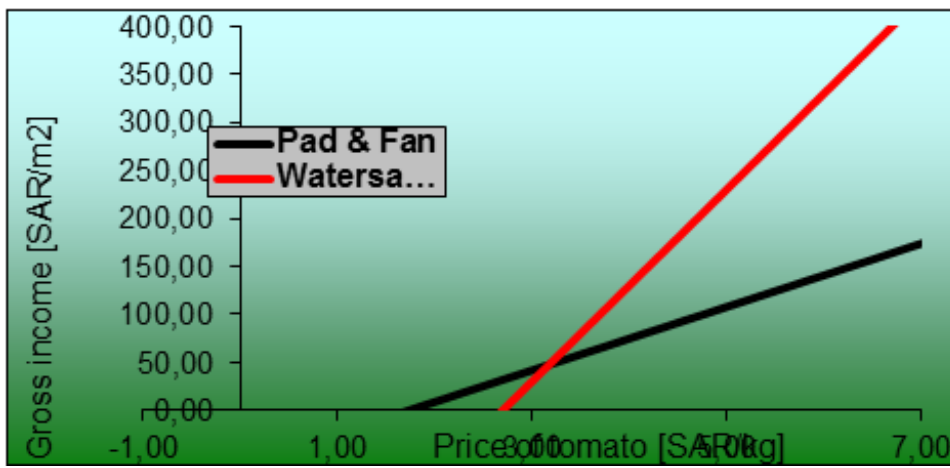

Fig. 1 Financieel voordeel van tomaten uit gesloten kassen (rood) versus die uit pad-and-fan kassen (zwart).

Dadelteelt

Nederland kan ook een bijdrage leveren aan de terugdringing van het watergebruik in teelten in de open grond. Het zijn de dadel- en fruitteelt die de grootste water-footprint hebben in de Golfstaten (fig. 2). Dadel vormt daarbij het belangrijkste gewas.

Het consortium Agri Gulf, bestaande uit vijf Nederlandse bedrijven, biedt een totaaloplossing voor irrigatie en bodemverbetering. Het watergebruik in de dadelteelt kan hiermee naar schatting met circa 70% omlaag.

Het Nederlandse bedrijf TEC-IB Saoedi-Arabië helpt met het in kaart brengen van dadelgebieden. Dit wordt gedaan met behulp van drones, satelliet- en luchtsystemen en zogeheten in-situ remote sensing technologie. Door het in kaart brengen van de dadelgebieden kan de Red Palm Weevil – een zeer destructief kevertje in de dadelteelt – in een vroeg stadium worden gedetecteerd. De belangrijkste klanten van het succesvolle TEC-IB zijn het Ministry of Environment, Water and Agriculture (MEWA) en commerciële dadelboerderijen die opbrengstverlies willen voorkomen.

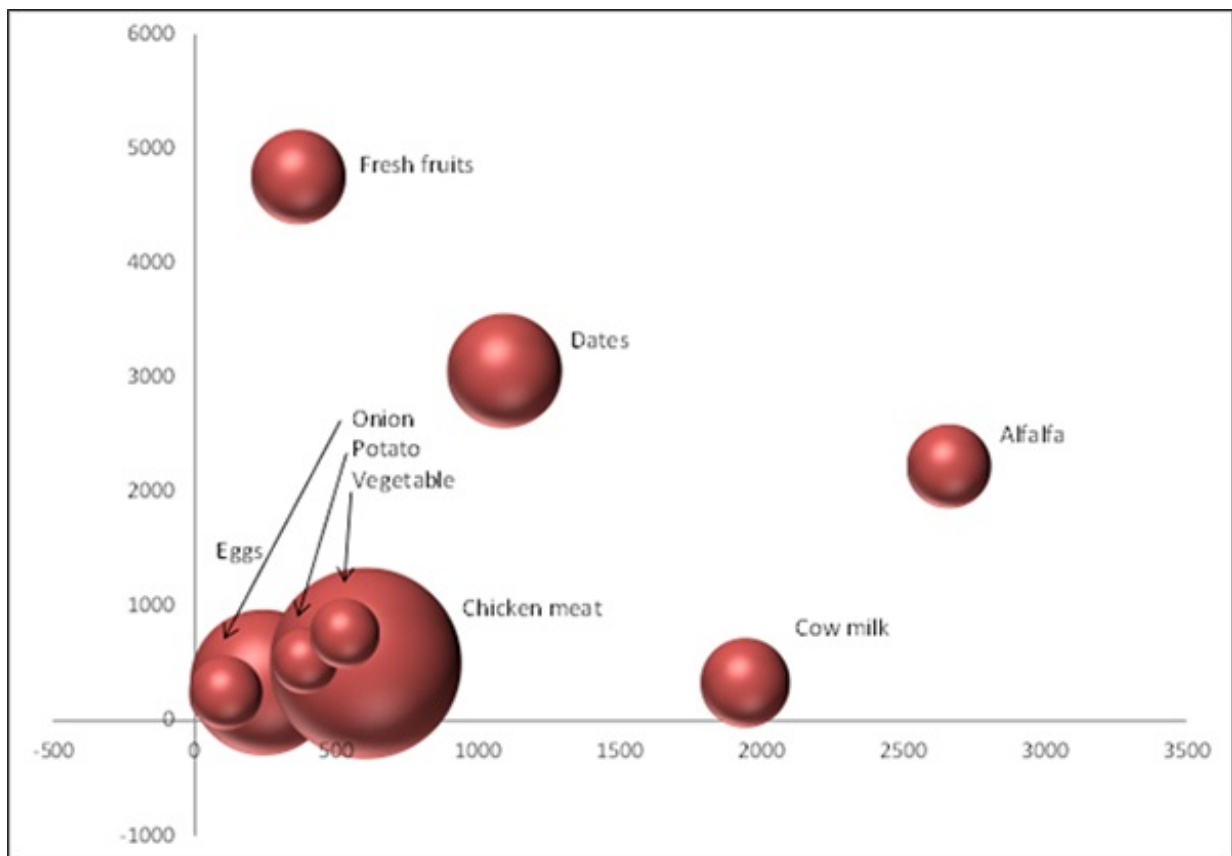

Fig. 2 Water footprint (Y-as: m³ water/ton) in verhouding tot de productie (X-as: x100 ton) van negen agrarische producten in Saoedi-Arabië.

Voedselverliezen in de keten

De verliezen na de oogst zijn hoog in de Golfstaten (fig. 3), vooral in dadel-, tomaten- en komkommerteelt. Het probleem zit vaak bij het transport. De overheden zijn zich hier in toenemende mate van bewust. De verliezen hebben gevolgen voor de voedselzekerheid en – in de Golfstaten erg belangrijk – hiermee gaat ook kostbaar water verloren.

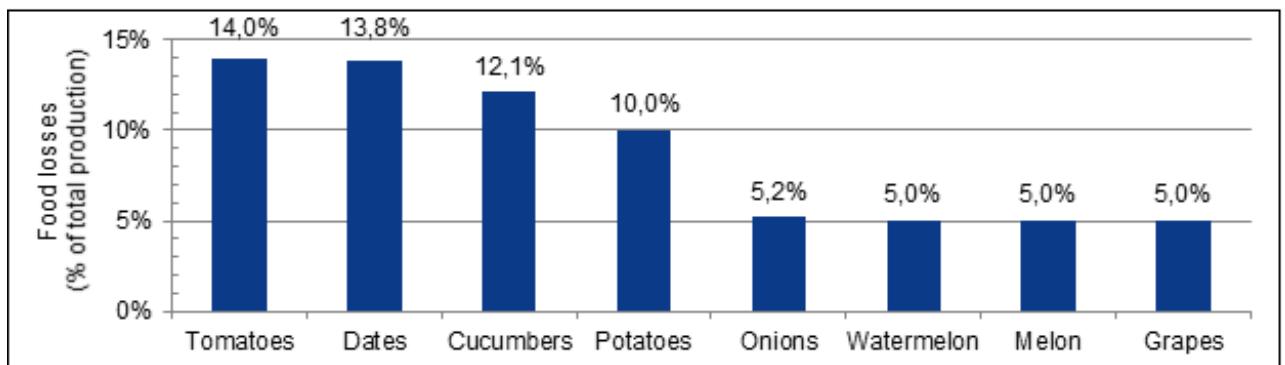

Fig. 3 Geschatte voedselverliespercentages van producent tot retail in Saoedi-Arabië.

Het landbouwteam van EZ voor de Golfstaten is al enkele jaren bezig

met het identificeren van knelpunten in de agrologistieke ketens en doet voorstellen voor optimalisering. Zo zijn er sinds 2014 verscheidene evenementen en missies georganiseerd door de ambassade, in samenwerking met Buck Consultants International (BCI).

Resultaat hiervan is dat er een inventarisatie is gemaakt van knelpunten in de agrologistiek in Saoedi-Arabië. Deze inventarisatie is van belang voor zowel de Saoedische overheid als voor de private sector. Het dient als uitgangspunt om oplossingen te kunnen voordragen aan het Saoedische overheid en zo betrokken te raken bij de implementatie van maatregelen.

Landbouwteam staat klaar

De fysieke omstandigheden in de Golfstaten zijn tamelijk ongunstig voor landbouwproductie. Toch zijn er voldoende mogelijkheden om met innovatieve methoden en slimme technieken een goed niveau van duurzame landbouw te realiseren en zo een belangrijke bijdrage te leveren aan de voedselzekerheid. Dit biedt kansen aan Nederlandse innovatieve bedrijven. Het landbouwteam staat klaar om u daarbij te assisteren.

Landbouwteam Golfstaten (Sophie Hollanders)

Landbouwwaad Golfstaten

E: riy-Inv@minbuza.nl

T: (+966) 148.810.93

W: <http://golfstaten.agroberichtenbuitenland.nl/>

Zie origineel artikel op [Agroberichten Buitenland](#)

Dit is een publicatie van:

Rijksdienst voor Ondernemend Nederland
Prinses Beatrixlaan 2 | 2595 AL Den Haag
Postbus 93144 | 2509 AC Den Haag
T +31 (0) 88 042 42 42
F +31 (0) 88 602 90 23
E klantcontact@rvo.nl
www.rvo.nl

Deze publicatie is tot stand gekomen in opdracht van
het ministerie van Economische Zaken.
© Rijksdienst voor Ondernemend Nederland | oktober 2016

Publicatienummer: RVO-149-1601/RP-INT

De Rijksdienst voor Ondernemend Nederland (RVO.nl) stimuleert
duurzaam, agrarisch, innovatief en internationaal ondernemen.
Met subsidies, het vinden van zakenpartners, kennis en het voldoen
aan wet- en regelgeving. RVO.nl werkt in opdracht van ministeries
en de Europese Unie.

RVO.nl is een onderdeel van het ministerie van Economische
Zaken.